

20 september 2026 (25ste zondag van het jaar)

Francis Akkara o.p.

Mag ik niet met het mijne doen wat ik wil?

Een paar dagen geleden hoorde ik dat er een nieuw Indiaas restaurant was geopend. En als Indiër dacht ik: tja, iemand moet toch controleren of ze het daar een beetje goed doen.

Dus ging ik er met een paar vrienden naartoe. Op de kaart zag ik een van mijn favoriete gerechten. Ik bestelde het, het eten kwam, en ik was heel tevreden. Het rook heerlijk, het smaakte goed, en ik dacht: uitstekende keuze.

En toen kwam het eten van mijn vrienden.

Daar begon het probleem.

Ik keek naar de andere kant van de tafel en dacht: dat ziet er goed uit. Eigenlijk héél goed. Misschien zelfs beter dan wat ik heb besteld.

En plots gebeurde er iets vreemds. Op mijn bord was niets veranderd. Hetzelfde eten, dezelfde kok, dezelfde smaak. En toch leek mijn gerecht ineens iets minder lekker dan dertig seconden daarvoor.

Soms hoeft er niets mis te zijn met wat je hebt om toch ontevreden te worden. Bij mij volstond het om even naar het bord van een ander te kijken.

Misschien heb ik daarom wel wat begrip voor de eerste arbeiders in het Evangelie van vandaag.

Want eerlijk gezegd: ze hebben ergens een punt.

Zij hebben de hele dag gewerkt, in de zon en in de hitte. De anderen maar één uur. En toch krijgen ze allemaal hetzelfde loon.

Als iemand mij dit verhaal zou vertellen zonder erbij te zeggen dat het uit het Evangelie komt, weet ik niet of ik onmiddellijk de kant van de landeigenaar zou kiezen. Eén uur werken is nu eenmaal niet hetzelfde als twaalf uur werken.

En volgens mij laat Jezus ons die spanning bewust voelen. Het punt is niet dat de laatste arbeiders hetzelfde loon verdienen. Dat hadden ze niet. Anders zou er ook niets verrassends aan het verhaal zijn.

Het verrassende is juist dat de landeigenaar hun méér geeft dan ze door hun werk verdiend hebben.

Vergelijk het met het nakomen van een afspraak: als ik jou de afgesproken tien euro geef, dan heb ik gedaan wat moet. Geef ik iemand anders daarnaast uit vrije wil ook tien euro, dan heeft niemand schade geleden. Jij kreeg wat jou beloofd was; de ander krijgt puur omdat ik ervoor kies vrijgevig en gul te zijn.

Zoiets gebeurt in de wijngaard.

“Vriend, ik doe u toch geen onrecht?”, zegt de landeigenaar. Hij heeft zijn belofte gehouden. Maar dan voegt hij eraan toe: “Ik wil aan die laatste hetzelfde geven als aan u.”

En daar komen we dicht bij wat wij genade noemen. God geeft ons méér dan wij ooit zouden kunnen verdienen.

Daarom gaat deze gelijkenis uiteindelijk niet over lonen. Jezus vertelt ons iets over God.

En daarom is het interessant om te weten wat vlak vóór deze gelijkenis gebeurt. Petrus vraagt aan Jezus: “Wij hebben alles achtergelaten en zijn U gevolgd. Wat zullen wij dan krijgen?”

Petrus heeft inderdaad veel achtergelaten. Hij heeft Jezus gevolgd en offers gebracht. Jezus ontkent dat niet.

Maar misschien is deze gelijkenis ook een vriendelijke waarschuwing aan Petrus: pas op dat je trouw aan God niet langzaam verandert in een aanspraak op God.

“Ik was er het eerst.”

“Ik dien al zoveel jaren.”

“Ik heb zoveel opgegeven.”

“Dan mag ik toch ook meer verwachten?”

Er is niets mis met trouw. Integendeel. De eerste arbeiders hebben werkelijk de last van de dag gedragen.

Het probleem begint wanneer trouw een soort recht wordt: wanneer ik ga denken dat mijn trouw mij méér recht geeft op Gods goedheid dan een ander.

En precies daar krijgt Jesaja vandaag zijn betekenis:

“Mijn gedachten zijn niet uw gedachten,
uw wegen niet mijn wegen.”

We gebruiken die woorden soms wanneer we iets niet begrijpen. Maar Jesaja spreekt hier heel concreet over Gods vergeving. Vlak daarvoor zegt hij: keer terug naar de Heer, want Hij zal zich erbarmen; keer terug naar onze God, want Hij vergeeft rijkelijk.

Gods wegen zijn anders, omdat zijn barmhartigheid vaak verder gaat dan de onze.

De goede moordenaar naast Jezus aan het kruis is daar misschien het duidelijkste voorbeeld van. Zijn leven is bijna voorbij wanneer hij zegt: “Jezus, denk aan mij.”

En Jezus antwoordt: “Vandaag nog zult gij met Mij zijn in het paradijs.”

Dat is werkelijk het elfde uur.

Maar het Evangelie zegt natuurlijk niet: leef maar zoals je wilt en regel het op het laatste moment met God. Ook de arbeiders van het elfde uur zeggen niet dat ze geen zin hadden om te werken. Ze zeggen: “Niemand heeft ons gehoord.” En wanneer de uitnodiging komt, gaan ze aan de slag.

Ook de goede moordenaar grijpt de mogelijkheid aan wanneer ze zich aandient.

De Blijde Boodschap is dus niet: je hoeft niet te beginnen vóór het elfde uur.

De Blijde Boodschap is: zelfs als het al het elfde uur is, is het nog niet te laat om te beginnen.

En daar komt het Evangelie heel dicht bij ons.

Wij houden van een God van tweede kansen wanneer wij zelf die tweede kans nodig hebben. We zijn dankbaar dat God niet nauwkeurig al onze fouten bijhoudt. We kennen allemaal momenten waarop iemand geduld met ons had, ons opnieuw vertrouwde, ons vergaf, of een deur opnieuw voor ons opende.

Maar het wordt moeilijker wanneer diezelfde gulheid naar iemand anders gaat.

Dan denken we misschien: na alles wat die persoon gedaan heeft? Nog een kans? Alweer?

Er zit blijkbaar ergens in ons een innerlijke reken machine die meteen begint te tellen wanneer God te gul wordt voor anderen.

En dan klinkt de ongemakkelijke vraag van het Evangelie:

“Zijt ge kwaad, omdat Ik goed ben?”

Kan ik blij zijn wanneer een ander iets goeds ontvangt zonder onmiddellijk te vergelijken?

Kan ik iemand een nieuwe kans gunnen?

Kan ik aanvaarden dat Gods goedheid voor een ander niets afneemt van zijn goedheid voor mij?

Want vergelijken heeft een vreemde kracht. Het kan iets moois kleiner maken, alleen omdat iemand anders ook iets moois heeft ontvangen.

Neem nu mijn ervaring in dat Indiase restaurant.

Er was helemaal niets mis met mijn eten. Ik had het zelf gekozen en ik vond het lekker. Het probleem begon toen ik iets te lang naar het bord van iemand anders keek.

Misschien doen we dat soms ook met God.

Voordat we vragen: “Heeft die ander dat allemaal wel verdiend?”, kunnen we misschien beter eerst vragen:

“Hoeveel van wat ik van God gekregen heb, heb ik eigenlijk zelf verdiend?”

Mijn leven. Mensen die van mij houden. Kansen die ik kreeg. De keren dat ik vergeven werd. Deuren die opnieuw opengingen. En uiteindelijk Christus zelf.

Paulus zegt vandaag: “Voor mij is het leven Christus.”

En Christus is geen loon.

Christus is een geschenk.

Misschien is dat voldoende om deze week mee te nemen. Wanneer we merken dat we weer wat te lang naar het bord van een ander kijken, kunnen we terugkijken naar ons eigen bord.

Niet om te vergelijken, maar om opnieuw te ontdekken hoeveel ons al gegeven is.

En misschien smaakt het dan ineens weer een stuk beter.